

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Motivele activității preoțimii.

De Dr. Gh. Comșa.

De câte ori căutam puncte de razim pentru aflarea îndemnurilor de cari are trebuință preotul în activitatea sa, totdeauna mi-s'a părut și mi-am format convingerea, că motivele morale, cari stau la temelie judecării faptelor omenești din punctul de vedere al caracterului lor moral, au puterea și calitățile necesare pentru a ne descoperi izvorul datător de însuflețire și atragere spre o activitate preoțească adevărată. Imi ziceam, că un preot adevărat își poate alimenta dragostea sa de muncă chiar și numai având în vedere motivele morale, după cari se judecă nu numai faptele lui, ci ale fiecărui om, care se cheamă om prin faptul, că înțelege menirea lui pe pământ.

Luând această constatare ca punct de plecare, nu urmărim scopul de a espune învățătura Teologiei Morale despre motivele morale ale faptelor omenești, căci acestea le presupun de cunoscute înaintea preoțimii și se pot găsi în manualele studiului Teologiei Morale. De aceea, aici voi espune acest lucru numai în măsura necesară și reclamată de un alt scop, urmărit prin aceste rânduri, și anume, că preoții în acțiunile lor nu au să se orienteze după exemplul altor preoți într-o câștigarea râvnii și devotamentului spre muncă. Urmăresc acest fapt, pentru că mulți preoți își deplâng pierderea însuflețirii scuzându-se cu argumentul, că nu prea au exemple de urmat.

Motivele morale sunt îndemnuri cari îndreaptă voința în o anumită direcție. Aceste îndemnuri sunt interne și se deosebesc de scopul urmărit de acțiunile omenești. Scopul unei acțiuni se realizează numai după

ce am săvârșit acțiunea, dar motivul există deja chiar și înainte de începerea acțiunii. Las averea mea săracilor: prin aceasta am urmărit scopul de a preamări pe Dumnezeu și a-mi asigura fericirea de veci, dar motivul acestei fapte este altul, și anume, iubirea față de săraci, cari sunt semenii mei și iubirea cărora isvorește din iubirea mea față de Dumnezeu.

Cunoscând deosebirea între scopul și motivul acțiunilor omenești, putem înșira cele patru motive morale, și anume: 1. Iubirea de Dumnezeu, 2. Iubirea față de noi înșine și față de semenii noștri, 3. Desăvârșirea noastră și a deaproapelui și 4. Nădejdea în răsplata viitoare și frica de pedeapsa viitoare.

Să comparăm acum de tot summar motivele morale ale activității preotului cu motivele morale ale activității omenești în genere. Motivul iubirii de Dumnezeu trebuie să fie în mai mare măsură existent și mai conștient în inima preotului; un preot, care într'adevăr iubește pe Dumnezeu, acela pune mai multă iubire în faptele sale, decât oricare alt om pe lume. Și dacă iubirea de Dumnezeu cere să împlinim într-o parte voința divină, apoi dacă preotul cere dela credincioșii săi să iubească pe Dumnezeu, deci să îplinească voia lui, — atunci înainte de toate el trebuie să o îplinească!

Al doilea motiv moral e iubirea de sine și a deaproapelui. Iubirea de sine se înțelege așa, că iubind pe Dumnezeu, ne pare bine, iubim calitățile, pe cari ni le-a dat Dumnezeu, ca unor oameni. Calitățile, darurile acestea trebuie să le folosească omul în favorul bine priceput al său și al deaproapelui. Preotul, care se dedică chemării preoțești din convingere, are în mai mare măsură darurile lui Dumnezeu. Înțeleg aceste daruri așa, că el prin punerea mâinilor asupra sa

din partea episcopului e în situația de a chivernisi cu mai multe daruri, spre binele său și al credincioșilor, peste cari a fost și este pus.

Al treilea motiv moral rezultă din al doilea, căci omul care se iubește pe sine și pe deaproapele, acela folosind darurile cu cari e înzestrat spre binele său și al deaproapelui, e evident, că prin aceasta se desăvârșește pe sine și pe deaproapele. Cu atât mai vărtos trebuie preotul să contribuie la desăvârșirea sa și a deaproapelui. Mai ales preotul trebuie să știe, că desăvârșirea aceasta rezultă din iubirea, ce o are față de calitățile bune primite dela Dumnezeu, și că iubirea aceasta porcede din iubirea de Dumnezeu.

Al patrulea motiv moral al acțiunilor omenești este nădejdea în răsplata viitoare și frica de pedeapsă în ziua cea de apoi. Acest motiv este de ordin mai inferior și de aceea unui preot îi este mai puțin permis să se îndrepteze în faptele sale după acest motiv moral. Un memento pururea puternic trebuie să fie pentru preot, că scriptura îi zice: «Vai mie de nu voi binevesti»; și în același timp trebuie să știe, că nu are să se gândească numai la fericirea, pe care a pus-o Mântuitorul apostolilor în vedere, zicându-le, că în ziua de apoi vor judeca semințiile lui Israil, șezând pe cele 12 scaune.

Preotul care și-ar pierde din însuflețirea ce o va fi avut la începutul activității sale, dacă se va cugeta zilnic la motivele morale ale acțiunilor omenești, e pe calea de a redobândi dragostea de muncă. Preotul adevărat trebuie să se cugete la motivele menționate, ca astfel și din punctul de vedere al Teologiei Morale să satisfacă în mod superior legii lui Cristos. Decepția nu i permis să-l cuprindă și lipsa de exemple nu o poate aduce într-o justificarea lipsei ce o simțește

în porniri militante și acțiuni cu adevărat ideale. Pentru că e datorința lui ca și păstorilor săi să le fie model de muncă și activitate. Preoții altor neamuri îndeamnă de pe amvon pe credincioșii lor la muncă și nu vei găsi cărți de predici, în cari să nu găsești predici și despre muncă. Sunt de o frumusețe isbitoare predicile, în cari se preamărește munca de tot felul, dela munca celui din urmă ziler, până la a dignitarului celui mai sus pus. În tot locul se scoate la iveală ideea conducătoare, că adevărată munca fiecărui om e un serviciu făcut marelui Dumnezeu.

Dacă dar preotul are datorința de a propovedui acest adevăr credincioșilor săi, atunci el însuși trebuie să fie mai întâi convins, că el e chemat să servească lui Dumnezeu. Preotul pătruns de această convingere nu se va uita, că oare fratele său preot își îndeplinește chemarea ori nu, ci mai vărtos lucrează, căci până să se uite la fratele său, pierde vremea lucrării. O biserică cu preoți creșcuți în convingerea reală, că ei servesc lui Dumnezeu, în curând poate da și preoți, cari per excellentiam pot fi luați ca exemplu și model. O atare biserică de sigur mai cu ușurință crește preoți adevărați, pentru că având preoți de model, generația viitoare de sigur ia avânturi și îndemnuri dela ei. Spre aceasta trebuie să tindă instituturile noastre teologice, prin o muncă conștientă și cu zel fără păreche.

Instituturile noastre teologice trebuie să lămurească adevărul mare și sfânt, că omul din firea sa e zidit cu așa natură, că dorește să slujască unei ființe cât mai înalte. Fiind Dumnezeu cea mai înaltă ființă, numai atunci poate fi un om liniștit și împăcat, când îi slujește lui. Când viitorul preot român e cuprins în toată ființa sa de acest adevăr, *vie vremuri*

FOIȘOARA.

O viață.

De Gh. Maior.

Zorile vioaie se luptă să umple golul, lăsat în urmă de întunecul nopții, care aleargă nebun spre apus, ajutat în fugă-i și de vântul zburdalnic al dimineții.

Un răsărit mareț, cum numai luna Maiu ni-l poate da.

Razele blânde ale soarelui scâldau în lumină feerică grădina mică și îngrijită. Floricele sfoase zimbeau pline de fercire și în ochii lor lacrimi sfinte schimbau culori de bucurie. Intre ramurile arborilor de tot felul, plantați în fund alături de câțiva pomi, se începuse fermecătorul concert al păsărilor. Doar fluturașii nu îndrăneau încă să se miște dela sânul cald al iubitelor lor; aripioarele, umede de lacrimile pătrunzătoare ale iubirii, nu se simțeau încă în stare să le poarte trupul mititel puțin mai aproape de celce înoiește zilnic firea. Toată viața se deșteptase în bucurie, pe care o topia în o rugăciune înălțătoare de mulțămă. Domnia atăta sfințenie acolo, atăta sinceritate, și căta iubire!

Vântulețul șagalnic, copilul răsăfat al dimineții, pătruns de atăta sublimitate

neînțeleasă, neobservat s'a pitit într'un ghiuleț și s'a cufundat în visări...

Un scârțait ușor de ușe. Grădina își primește oaspele zilnic: un tinerel blond, cu fața palidă, în mijlocul căreia se mișcă vioiu doi ochi senini; ține în stânga o carte. Pășește agale pe cărării, printre straturile de flori, oprindu-se din când în când cu ochii duși pe câte ceva din grădină.

În fața unui trandafir își pune cartea în cărare. Intinde mâna și cu gingășie apucă mlădiosul trup al trandafirului, îl apleacă aproape... mai aproape și cu ochii strălucitori de fericire îi examinează primul lui bobocel, alb ca nevinovăția. Șopti ceva cu teamă, întinzând buzele subțire, și atinse bobocelul cu sărutarea. Emoționat slăbi din mână trandafirul, care-și mișcă puternic podoaba, — își luă cartea și se pierdu în umbra arborilor din fund.

Din un salcâm galbin din apropiere își luă pripit zborul cel dintău fluturaș, și îngrijat dă roată trandafirului agitat.

— «Căta răutate e întrupată în oameni», suspină blând, dupăce văzuse că trandafirul s'a mai liniștit.

Rând pe rând se înalță bătând din aripioare mulțimea de fluturi.

— «Ce te-ai mișcat și tu din culcuș», hohotiră prostește doi fluturi albi, cari se apropiară obraznici, ca să-și bată joc de

cel-ce zbură în jurul trandafirului. «Ei, dragostea ce nu face» trase ironic cu ochiul unul dintre ei, la ce soțul lui izbucni într'un răs grotesc pe par'car îi zis: «și el mai face dragoste?».

Îl ardea în suflet obrăznicia micilor nechemăți, dar nu zise nimic, ci prefăcând nepăsare, zbură liniștit spre salcâm, gazda lui bună, binevoitoare... Acolo se știa la adăpost și de acolo putea să priviască îmbăt de visuri nevinovate întreagă viața iubitei sale roze, acolo, unde printre gânduri a smuls din adânc de suflet atâtea oftări, surprinse numai și numai de salcâm, acest suflet bun și crezător. De câteori plutia pe aripi de gând, și totdeauna sfârșia învinovățindu-se: «Dece nu mă pot apropia de ea?... Sunt fricos... Sunt laș... Poate că mă iubește și ea, poate că... știe chiar gândurile și simțămintele mele... poate... Căta așa fi de fericit o clipă numai să-mi umezesc ochii pe sânul ei! M'ași simți stăpân pe lumea întreagă, și nu mi-ar mai păsa de nimeni, de nici unul dintre acești răi». Și-i creștea inima, când se simția mai bun decât tovarășii lui

Ducea o viață, pe care numai el o trăia. Toate gândurile, toate bucuriile, toate suferințele, simțite și închipuite, vrând nevrând le aducea în legătura cu roza lui, cu tovarășii, cu viitorul. Acum se simțea tare, acum zdrobit, acum se îndoia de toate

și începea să se mângăie: «Dar poate că e mai bine așa. De unde știi? Gândul ei poate zboară în altă parte. Noblețea ei nu-i permite să-și arunce farmecul privirilor asupra unui biet fluturaș, ori cât ar iubi-o, oricât ar fi... oricât». Și iar se îndoia de gândurile acestea «De unde pot ști?».

Soarele se înălțase triumfător pe cerul limpede, topindu-și aurul razelor peste toată făptura. În lumea celor mici se începuse grija zilei de azi. O forfoteală neînchipuită, un bâzâit plăcut de albine muncitoare, și gândăcei mucaliți. Mai încolo un greuruș își cerca arcușul în preajma adăpostului lui. Pe trunchiul unui măr îmbătrânit de ani oști de furnici urcau și coborau pline de griji. Fluturii obraznici furau săruturi și celor mai sfoase floricele. Numai fluturașul nostru sta gânditor pe ramura de salcâm. Pentru el afară de roză nu mai exista nimic, nu-l mai impresiona nimic.

O rază de mângăiere se furișă în inima lui și i-o lumina și încălzea cu seninul ei. Văzuse cum ea, biruită de viață și-a desfăcut încet și puținel o petică albă, gingașă, fermecătoare. Speranțe nouă luau ființă în sufletul lui.

...Deodată antenele i se încoardă, ochii i se măresc sălbatic în orbite, aripele așteaptă să străfulgere văzduhu! O teamă se strecură grăbită prin tot trupul, «Iar s'a

cât de grele, nu-și pierde însuflețirea și nu caută după exemple. Află însă exemplul exemplurilor, adică pilda Mântuitorului. Află un atare preot, că Mântuitorul până la vârsta de 30 de ani a săvârșit în casa din Nazaret munca grea a tezarului, arătându-i, că omul, și deci cu atât mai vătos un preot, e dator să muncească, dat fiind, că după cuvintele scripturii omul e făcut pentru a munci, iar puii vulturului în înălțimi zboară (Iov 5, 7).

Preotul trebuie să muncească în calitate de om pământean, în calitate de ființă păcătoasă și până aici oricare om are această datorință. Ca reprezentant al lui Cristos pe pământ, preotul mai are apoi și o a treia datorință de a munci. La lumina motivelor morale el va putea satisface chemării sale grele dar frumoase, și astfel și preotul bisericii noastre în fruntea acestor idealuri mărețe, adică ale motivelor morale, dacă e preot nu numai cu numele, poate să săvârșască fapte mari pentru neam și lege.

Naționalitățile oprite din Rusia. În orașul Stockholm există o ligă a naționalităților oprite din Rusia, cu comitet executiv, care a adresat acum de curând un memorandum presidentului statelor unite americane, domnului Wilson, în care memorandum se spun și următoarele: «Noi, națiunile de origine străină de pe teritoriul Rusiei, acuzăm guvernul rusesc în fața întregii lumi civilizate și strigăm după ajutor în vederea nimicirii de care suntem amenințați!... Rusia a nimicit autonomia Finlandei, a restrâns limba pământeană, a desorganizat administrația, a închis și exilat în Siberia pe judecătorii drepti și credincioși constituției, asemenea și pe funcționari. Armata rusă a devastat locuințele noastre... Rusia a nimicit școlile poporului, a persecutat pe catolici, a jăfuit moșiile bisericesti, a nimicit limbile streine și a pedepsit cu închisoare sau cu exilare pe oricine, care posedă o carte de rugăciuni în altă limbă nu în cea rusă. Polonia a suferit de secole chinuri morale și fizice, iar autonomia promisă de Ruși nu li s'a dat. Rusia a eșpus pe Evrei barbarului pogrom, a jăfuit cele 30 de milioane de locuitori din Ucraina, a scos limba ucraineană din școală, a jăfuit teritoriul a 25 milioane de musulmani!... Rusia a asuprit toate popoarele încredințate ei spre îngrijire, a făcut abuz de putere pentru a martiriza pe proprii ei supuși, a nimicit rezistența naționalităților neruse pentru generații întregi. Scopul Rusiei este exterminarea popoarelor neruse, de aceea strigăm: *Ajutați-ne, apărați-ne în contra nimicirii!*... Domnul Wilson, president al statelor unite americane, care trece la ai sei de ocrotitor al dreptății, ce pași va întreprinde oare la auzul acestui glas de sguduitoare durere a naționalităților asuprite de Ruși?..

apropiat?» O clipă — și vijelia a trecut. De astă dată tinărul s'a mulțumit să îmbrățișeze bobocelul cu o privire caldă. În curând ușa l-a salutat pe stăpân cu același scârțait ușor, cu care-l întâmpinase la intrare. Inima fluturului îndată și-a mai potolit alergarea nebună, antenele se plecară înainte, iar aripile obosite se întinseră orizontal, scaldându-li polichromia în baia razelor aurii. Visuri dulci își depănau înainte firul...

Dar liniștea și fericirea ne ademeneste abia câte-o clipă stingheră.

De peste gard, dintr'un soc prăfuit, care se fălia cu aleasă nobleță în marginea unui drum, vine cu zgomot mare fandasitul gândac de roză, și volnic îi desvălește frăgezimea sânelui, mănât de-o poftă barbară de-ai soarbe într'o clipă toată dulceața tinereții ei.

— «Fericirea mea!» exclamă fluturul cu inima strânsă de durere. «Cum se poate, Doamne? Lumea asta e a obraznicilor, a celor fără milă? Pentru ei totul e deschis? N'au inimă, n'au suflet?... Nu, nu, n'au suflet... Roză, roză, vai, petalele tale... Durere? ce nume să-ți dau... Roză, roză...»

Revolta îl infierbântase neobicinuit. Sângele îi alerga nebun. Un tremur care creștea mereu, își făcea cale prin trup. Dela un timp ochii porniră să se înpăinginească, și încetul cu încetul par'că o

Rășboiul.

La frontul rusesc se fac concentrații de trupe nouă dușmane și e vorba, ca comanda supremă asupra lor să o primească eărăși marele duce Nicolae Nicolaevici. La frontul acesta nu s'au întâmplat decât ciocniri mărunte de posturi.

La frontul italian a fost foc viu de artilerie, ales asupra Goritiei. Pe unele locuri trupele noastre au scos pe Italieni din tranșeele ocupate dela noi, iar pe alte locuri au intrat în tranșee dușmane. Din aeroplanelle noastre au fost aruncate bombe cu succes asupra teritoriului dușman.

La frontul dela apus încă a fost foc viu de artilerie pe multe locuri. Incercările Englezilor de a recuceri unele poziții pierdute au fost zădărnice, iar câteva atacuri franceze la înălțimea «omulimort» au fost respinse. În Balcani au fost aruncate bombe din aeroplanelle noastre asupra Valonei, cu bun succes.

Despre luptele dela frontul italian se mai telegrafează, că trupele noastre au luat dela dușman 11 mitraliere, 7 tunuri și aproape 3000 de prizonieri, cu 65 ofițeri, între ei și un colonel.

Semnați la al patrulea împrumut de rășboiu!

Fondul orfelinatului.

(Urmare.)

Col. din Mesentea (A. Iulia): Victor Oțoiu par 5— etc	20-29
Col. din Mihalt (A. Iulia): Andreiu Patachi par. 10— etc	60-20
Col. din Tibru (A. Iulia):	41—
Col. din Bătăliariu (Hațeg):	27-30
Col. din Valea Lupșei (Lupșa): Avram Cioran par. 20— Bihari Zoltan not. cerc. 20— Vasile Nicoară negustor 10— Ana Mateiu învăț. 10— etc	110—
Col. din Ludești (Orăștie): Vasile Botean par. 20— și soția Wilhelmina Botean 20— Luise Gernya 5— etc	118-30
Col. din f. Costești (Orăștie): Petru Florian jun. 6— și alții	100-24
Col. din Sebeșel (Sebeș): Nicolae Hința par. 30— Marioara Vas. Zdrenghea inv. 20— Const. Zemora 20— Tănase Hința 20— Alex. Vas. Duvlea inv. 20— Vasile Duvlea primar 10— Luca Zemora 6— Gheorghe Zdrenghea I. Simon 5— Elisabeta Nic. Zemora 6— Bis. gr. or.	

ceață grea îl înghiția. Membrele i se mușcă și o toropeală de moarte-i cuprinse tot corpul. Picioarele moi i se deslipiră de pe ramura de salcâm și cu o adiere de voce, neînțeleasă, — sugrumată prea de vreme de durere — se prăbuși...

Când și-a venit în fire a stat mult în iarbă, gândindu-se la ce s'a întâmplat cu el. Știa că s'a petrecut ceva, dar nu era chip să-și aducă aminte. Se întreba, de nu e pe altă lume; îi părea, că e mult mai ușurel ca în trecut. Dar vedea deasupra salcâmului în dreapta roza.. Și acum îi apăru ca ceva foarte departe, ca venind din niște adâncuri, făpta obraznicului gândac de roză, și neliniștea i se furișă din nou prin vine. Vrea să știe soarta ei! Se ridică pe ramura lui.

Soarele cobora în asfințit. Umbre lungi petau pământul. De pe altarul de sara al grădinii se înalță parfumul plăcut al apusurilor din Maiu. Glasurile dulci ale păsărilor se deslușiau din ce mai clar și mai puternic dintre ramuri, se împrăștiau peste tot cuprinsul grădinii și se stingeau departe, afară de grădină.

Lumea mică obosită se tragă pe la vetre. În umbră un strat vinețiu de aburi calzi plutea la o înălțime mică dela pământ.

Ușa iar se deschide și deodată cu țipetul ei pătrunde și sunetul argințiu al unui glas de copilă, și ca un freamăt

50— Comuna politică 26-50 și alții	400—
Col. din Grind-Cristur (Turda).	47-32
Col. din Rachiș (Unguraș): Ioan Andreiu Domsa par. 30— Maria Andreiu Domsa 10— Bis. gr. or. 20— Comuna politică (of. 20—) Elevii dela școala element. 10-18 Elisabeta Dr. Roman 50— și alții	219-70
Ioan Dan inv. Boz (Iliu):	15—
Col. din Vurpăr (A. Iulia): Victor Stanca par. 20— Elie Căzan 10— și alții	68—
Col. din Valea Dosului (Abrud): Grigore Porcariu 10-50 Nicolae Câmpian 5— Gheorghe Popescu, cleric, 10— Amos Popescu par. 10—	35-50
Col. din Săcărâmb (Deva): Alimpiu Oprea par. 10— Sabina Oprea 5— și alții	37—
Col. din Petrila-Lunca din sus (Hațeg): Simeon Suciu paroh și fam. 20— Bis. gr. or. 20— și alții	114-94
Col. din Cinciș (Hunedoara): Leontin Ungur par. 10— Joja Vaida, ospătar 6— și alții	32-50
Col. soldaților dela Schw. Feldhaub. Batterie 2/16, Feldpost 37, între cari: David Mohan locot. 50— Dr. Iosif Macaveiu vol. corporal 20— Ioan Florea subof. de int. 15— Komáromi Iános serg. 5— Aurel Văcariu, corp. 5— Teodosie Pantilioiu 5— Ioan Maniu 10— Ioan Avram 5— Nicolae Vinca 6— Ioachim Dedeș 5— Ilie Hoza 6— Alex. Cosma 10— Locot. Turcu 5— și alții	342—
Col. Elevilor dela șc. din Ciubanca Col. din Măgoaja (Dej): Victor Cupșa 30— Gavril Marchiș pri mar. 10— Petru Ioan C. George 10— Vasiliu Andreiu preot 6— și alții	4-50
Col. din Valea Iepii (Geoagiu): Dionisie Giurgiu preot 5— și alții	219-60
Col. din Boz (Miercurea): Virgil Păcurariu par. 10— și alții	11-84
Col. din Șugag (Sebeș): George Perian par. (of. 100—) 20— Oct. Bergelean (of. 100—) 20— Ananie Ștefan 10— Ioan Orășan Todescu 10— George Delorean 5— Ștefan Nicolae 30— George Rodean 10— Cutean Nic. I. Andreiu 10— Andronic Cernat 20— Ioan Nicolae Bogdan 20— Coman Lazar 10— Ciuchendea Teodor 10— Ioan Ștefan I. Const. 20— I. Ioan Dum. Canda 10— Moise Cătilina 10— Ignat Ștefănescu 10— Ioan Max. Ghib 10— George Bucureșan 10— Petru I. Cernat 10— Petru V. Dan 10— Simion Zomora 10— Nicolae Bogdan 20— George Gros 20— Ioan Bogdan I. Par. 10— Vasile București 10— Vasile C. Ștefan 10— Maria Nechit. Bogdan 10— Simeon și Achim Jînnariu 10— Sufană Ioan 10— Bis. gr. or. (of. 100—) 20— și alții	35-34
Col. trimisă de Cassa diecezană din Arad:	509-50
	290—

Col. preot mil. Dr. Aron Lupșa, Sanitäts Anst. Fp. 43: Ermil Roșală 5— N. N. 5— Ioan Șoima 5— Ștefan Boeriu, locot. 15— și alții . . . . . 180—
Ștefan Moga, Franzelar, Sibiu . . . . . 200—
(Va urma).

Monografiile comunelor.

Concurs cu premii.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” și-a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea îndemn și ajutor aceluia din cârturarii noștri, cari s'ar hotărâ să facă descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiu. Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune, putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările încurte se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii și anume

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Încurgând mai multe lucrări vrednice de premiat, acelea se vor considera la concursul ce-l vom publica în 1917.

Monografiile au să cuprindă, între altele, cam următoarele:

Historicul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitate și religia lor. Câți știu ceti și sorie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școale mai înalte, anume cine și ce ocupație are; câți sunt aplicați la meserii, la negot, sau la alte întreprinderi?) îmbrăcămintea etc. Locuitorilor. Obiceiurile și datinile. Credințele deșarte. Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor, a caselor și a celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirii lui, numărul încăperilor, al învățătorilor și al elevilor, mijloacele din cari se sustine și eventualele izvoare din care s'ar putea sustinea și pentru viitor școala. Câți învățători au funcționat la școală și cum se numesc ei?

Descrierea edificiului bisericii, cu anul zidirii, cu numele celor cari au adus jertfe mai mari la edificare; câte persoane încap în biserică. Dacă în biserică se găseasc lucrări vechi de interes arhitectonic, de sculptură, pictură, literatură etc. Mijloacele bănești ale bisericii, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni. Cercetarea bisericii. Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea progăzii (simiturului) cu crucile, stâlpii, cu pomii și cu celelalte podoabe închinat de poporațiune în amintirea iubiților rășoși.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură al lor. Să se pună pond de-

de codru adia vocea tinărului. Zburdalnici și senini ca luna zimbitoare din nopțile senine, intrau tot mai adânc în inima grădinii.

O străfulgerare îi trecu prin creier fluturului, și toată atenția i se concentrase asupra ei. Presimția o nenorocire și cu inima strivită de durere, urmărind pe cei doi de neam strein, aștepta clipa fatală.

În fața trandafirului tinărul se opri. Plin de gingășie apropie iară bobocelul, care se deslăcuie binișor. În ochi îi zimbă fericirea, dar pe față o umbră îi spunea, că ceva nu-i convine: «Insectele astea numai rău fac», — murmură în taină.

Blondina Silvia, care înaintase puțin singură, se întoarse și se apropie de el, și pătrunzându-l cu ochii ei, ca seninul mării, îi găci gândul, dar se făcu că nu-l înțelege, și-l întrebă așa într'o doară:

— «Ce faci Bobocelule?»

Virgil nu răspunse nimic. Vără mâna în buzunarul dela jiletcă după cuțit. Deschise limba sclipitoare și cu o iuțeață ștregărească reteză bobocelul alb și gingaș.

Bietului salcâm îi era mai mare mila privind la fluturaș, și suspină: «Ce are el să îndure pentru iubirea lui, pentru un sentiment de durere, aruncat pământului de pe alte tărâmurii». Sărmanul fluturaș. Când tinărul s'a apropiat de draga lui roză, a

simțit cum o mână streină smulge cea mai prețioasă comoară din inima lui și cum ceva rece se sălășluiește în locul ei. Razele reflectate de pe tășul cuțitului au pătruns aspre în sufletul lui, unde s'a schimbat în fiori de moarte. Când a văzut, că roză rămâne în mâna lui Virgil, era pierdut... o noapte adâncă par că-l îneca în întunerecul ei fără fund...

Zefirul dulce îi aduse puțină reveneală. S'a mai recules, dar pământul totuși se rotește nebun în jurul lui. Fără să și mai dea seama, buimăcit, zbură de pe ramură spre rivalul său, ca să vadă cum se stinge și ultima suflare din viața ei.

Virgil își apucă pălăria subțioară; scoase un ac dela butonieră, și purtat pe aripile fericirii se apropie de Silvia lui și-i puse bobocelul alb în haina albastră, în dreptul inimii:

— «Trandafirul ăsta l-am pus ca simbol. Primul lui boboc mi-am propus să fie al tău. A înflorit semn că și iubirea noastră nevinovată înfloresce, dacă n'a înflorit. Și primul lui boboc azi e al tău». Își lăsă apoi pălăria să cadă, un braț îl trecu pe subsoara trupului ei svelt, cu cealaltă mână îi prinse dulce bărbia, și setos își întinse buzele subțiri spre buzele ei, cari se întâlniră pierzându-se într'un lung sărut cald... Silvia își plecă ochii umezii în pământ și îngăimă intrerupt și încet:

osebit pe cultura poeziei și a soiurilor de poame; descrierea școalei de pomi etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot, cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, livezilor (fânețe), viilor, pășunilor, pădurilor, și a pământului neproductiv. Unele întrebări la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele a căror cultură nu este cunoscută, dar ar fi potrivite a se cultiva. Cât e roada aproximativă anuală, câtă se întrebunțază de locuitori, și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul, prețul și numărul lor. Aici să se arete anume, ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rasei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună, cum și a tot ce este de interes.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orleaș de R. Simu, a comunei Gurăuului de I. Muntean, a comunei Răhău de N. Cărpeșan și a comunei Săcădate de Ioan Podea.

Lucrările, adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, să se trimită până la 1 Octombrie r. 1916. Ele să se însoțească de un plic (cuvertă) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului, iar pe plic să se scrie titlul lucrării.

Reuniunea se va îngriji, ca lucrările aflate bune și premiate să fie tipărite.

Sibiu, 17 Mai r. 1916.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța
prezident.

Victor Tordășianu
secretar.

**Datorința patriotică și-
împlinește fiecare cetățean
când subscrie la al patru-
lea împrumut de războiu!**

NOUȚĂȚI.

Distincție. Ilustritatea Sa, domnul comite suprem al comitatului Sibiu și comes săsesc Frideric Walbaum, a fost decorat din partea Maiestății Sale cu crucea ordinului leopoldin în rang de cavaler, pentru meritele câștigate prin rodnică activitate, dezvoltată ca comisar guvernial, sub decursul războiului. Au fost decorați și ceilalți comisari guverniali.

Căminul invalizilor. Ni se scrie, că în Zagreb acum de curând s'a inaugurat un cămin al invalizilor, în care află primire bună soldații de toate naționalitățile, dela orele 2 d. a. până seara, și li se dă, în mod gratuit, ceaiu și țigărete, punându-li-se la dispoziție cărți și gazete de cetit. La inaugurare a fost de față și banul Croației și toate căpeteniile civile și militare. Comitetul damelor croate din Zagreb, care a înființat acest asil filantropic, jertfește și lucră mult, pentruca căminul invalizilor să satisfacă chemării pe care o are. La inaugurare a fost prezentă și doamna Alexan-

— «Cât ești de.. șiret Virgile!»

El zimbi roșindu-se, o luă de braț și porni să dăpene zburdalnic sub picioare cărările, fără să mai scoată o boabă din gură. Se lăsară pradă visurilor.

Fluturașul le da roată. Văzuse și înțelese totul, și un simțământ de bună-tate se topia în inima lui la gândul, că iubirea lui era simbolul unei aite iubiri. Dar durerosul chin al despărțirii vecinice de ceea ce-ți era suflet în sufletul tău, îi părea straniu și nu putea să n'o mai urmăriască. Și-o urmărea și se gândea, și s'ar fi simțit așa de bine să moară, nu la sânul iubitei ei, ci numai pe haina Silviei, numai puțin mai aproape de ea.

Peste coama dealului eroul falnic al zilei arunca o ultimă uitătură înapoi. Boarea blândă atingea cu degetele-i diafane mica și îngrijită grădină, învăluindu-o în o amorieală căldură; iar pe aripelile ei legăna gândurile celor doi streini de lumea asta.

— «Cum s'a îngălbinit la față» murmură fluturașul, privind pe pieptul Silviei roza lui, peste care soarele își îndreptase un mănunchiu de raze rupte din asfințit. Neliniștea-i crescuse, dar frica acum i se schimbă în fatalism. Ii părea, că totul așa a fost să fie.. S'a gândit la una și fără să mai stea în cumpănă se așeză pe pieptul Silviei, aproape de tot de Ea, și a început s'o întrebe de suferințe, tremu-

drina Matheiu, compatrioata noastră, însoțită de fiica sa și în numele soldaților români, cari vor beneficia de favorurile acordate, a mulțumit comitetului damelor croate pentru înființarea căminului, căruia i-a dăruit mai multe cărți românești. Publicul nostru e rugat, să trimită și el cărți și ziare, fie și vechi, pe seama acestui asil, adresate astfel: „Soldatenheim, Zagreb, Kunst-pavillon Koffeehaus”.

Serbare universitară. În Budapesta s'a serbat aniversarea de 135 de ani a reorganizării universității. Cuvântul festiv al rectorului Beöthy a expus importanța culturală și istorică a zilei de 13 Mai. Au urmat apoi două promovări sub auspiciis regis, la care Maestrea Sa a fost reprezentat prin ministrul de culte Jarkovich.

Promoție. Domnul Onoriu Ganea, fiul preotului nostru Zeharie Ganea din Ferihaz, s'a promovat doctor în medicină la universitatea din Cluj, Sâmbătă în 13 Mai a. c.

Măsuri salutare. Profesorul universitar Dr. L. Nékám, fiind numit din partea guvernului comisar în serviciul sanitar, a luat unele măsuri privitoare la boalele sexuale. Numitul comisar a trimis către toate comitetele și autoritățile orașelor o circulară, în care cere să i se trimită datele necesare. Datele au să cuprindă: Numărul bolnavilor tratați în spitale comunale, felul boalei, durata tratamentului, câți medici are spitalul, și alte întrebări de aceeași natură.

Earăș coloniile în ajutor. Știri din Paris constată, că începând cu ziua de 10 Mai trupele din toate coloniile franceze se găsesc earăș la frontul din Franța.

Pașici în București. Din Londra se vestește, că ministrul președinte sârb Pașici, în întoarcerea sa dela Petrograd, se oprește la București.

Se îmbogățesc Statele unite. Războiul a sporit în mod extraordinar exportul din Statele unite americane. În Martie a. c. exportul a întrecut importul cu un miliard de coroane. În ultimele două luni America a încasat din țările împătritei înțelegeri aproape două miliarde coroane în aur.

Dela Gurghiu. Teritoriu de vânat și castelul dela Gurghiu, care mai de mult formase proprietatea arhiducelui moștenitor de tron Rudolf, a fost luat în arandă dela erar din partea arhiducelui Iosif.

Preoți în captivitate. Se comunică din Milano: Inițiativa papei va deslega în mod favorabil chestiunea preoților francezi aflați în captivitate germană. Este vorba de un mare număr de preoți, cari conform legilor franceze sânt obligați la serviciu militar. Papa a reușit să mijlocească la autoritățile germane, ca acești preoți prizonieri să poată locui în tsbere separate.

Din cauza bombardării. Tunurile mari au început de nou să lucreze la Reims. De aceea toți bolnavii spitalelor acestui oraș au fost duși la Paris.

Socotirea după timpul de vară se introduce tot în mai multe locuri. Guvernul suedez a luat măsuri, prin care timpul are să se socotească cu un ceas înainte în toată Suedia până la 30 Septembrie.

rându-și aripioarele. Ea era încă vie, dar nu mai avea glas.

— «Virgile, uită-te, ce iubești, iubesc și fluturi!»

Virgil râzând, cu răutate de școlar îl prinse, și repede îi trecu prin trup vârful rece al unui ac. O tresărire ușoară îl străbătu în aceeași vreme pe fluturaș: «Adio roză dragă, adio, ne vom vedea acolo...» Și glasul nu-l mai ajută. Mai simțea doar, cum i se scurge puterile alături cu clipele.

— «O cât ești de nemilos», îl dojeni cu blândețe Silvia.

— «Vezi, sunt norocos prin tine, căci din colecție numai el îmi mai lipsea». O prinse de mână și porni în fugă spre casă, locul de martiriu al atâtor vieți nevinovate, ca a fluturașului nostru.

Asta a fost. Azi mai e doar grădina schimbată de mâna vitregă a vremii. Trandafirul a adus multe flori și în urmă s'a stins sârmanul. Pomii tot aceia's, doar nu toți; arborii încă. Dar nu mai e iubirea din trecut. Singur salcâmul galben, îmbătrânit de vreme și de vremuri, își mai aduce din când în când aminte de un fluturaș, ce părea din altă lume, și atunci din frunzișul lui se desprinde un glas: «Câtă răutate e întrupată și în oamenii aștia!»

Înaintarea trupelor rusești. Toate ziarele franceze vestesc, că rușii înaintează cu pași repezi spre Bagdad. După încetarea revărsărilor de ape, și îndreptându-se vremea, englezii și rușii speră să pornească lupte, al căror rezultat va fi cucerirea Bagdadului.

Fabrici în Sârbia. În Belgradul sârbesc funcționează până acum: o mare fabrică de săpun, fabrici de salamă și cârnățării, o mare moară militară; în Ujite o fabrică de textile, în Craguevaț una de piei. Altele sânt pe cale de a se reorganiza.

Poporul Americii nu voește războiul. Dela Newyork se comunică: Marea majoritate a poporului american nu voește nici războiul, nici ruperea legăturilor diplomatice. Americanii nu doresc alt ceva, decât ca Germania să-și împlinească promisiunile și să nu mai pricinuească moartea cetățenilor Americii, când aceștia s'ar afla în marea deschisă.

Părere engleză despre Suedia. În Anglia oamenii sânt convinși, că Suedia are să participe în curând la războiul actual.

Conflict amenințător. Dela Washington se anunță, că după semnele ivite în timpul din urmă, nu se mai poate evita războiul între Mexico și Statele unite ale Americii de nord.

Despre Nichita. Regele Nichita, care a fugit din țara sa, se găsește de prezent în situație nu prea plăcută. Din Geneva se vestesc următoarele: În străzile orașului Bordeaux puteai vedea zilnic pe regele muntegorean în trăsură, însoțit de doi adiutanți francezi. Oamenii îl primeau la început cu mult interes; damele îi aruncau flori în trăsură și Nichita le mulțumea cu suras grațios. Interesul, dela o vreme, a încetat. S'a aflat adevărat din ziare, că țarul nu mai voește să plătească lui Nichita renta anuală de 500 mii de franci, și că areva particulară a regelui, depusă la o bancă din Lyon, a fost reținută la porunca guvernului antantei, — de oarece Nichita ar fi cumpărat obligațiunile de stat din împrumutul de război al unei puteri dușmane. De atunci francezii din Bordeaux nu mai au simpatie pentru domnitorul Munților negri.

Poșta redacției.

Zagreb. V'am trimis acum a douaoră numărul cerut, însă numai trei exemplare. Mai multe nu avem.

Cărți și reviste.

Paginii Literare, nr. 5 cuprinde: O recitificare și o propunere, de Dr. Ioan Urban Iarnk. Doamnă... Plopu, de Emil Isac. Domnișoara Marta, istorie adevărată de M. Gaspar. Coroana scufundată, de Umland, trad. de T. Murășanu. Pribegul, poezie de I. U. S. „Pactul de sânge”, scene trad. de Petronius. Cronică. Ilustrații ș. s. — Abonamentul 10 cor. pe jumătate de an, 20 coroane pe anul întreg. Administrația: Arad, str. Zrinyi 1/A.

Teatru.

(x) Viața excentrică de boemi, trailul neregi lat al scriitorilor și artiștilor, cu moravuri mai mult sau mai puțin destrămate, formează izvorul din care D. Szomoroy și-a scos materialul pentru o lucrare dramatică scrisă sub titlul *Ermelina*, tablou din viață, în 3 acte.

Actrița Ermina Toth, cu numele demerdător *Ermelina*, este o artistă dacă nu talentată, dar de sigur frumoasă. Autorul o descrie ca pe o ființă curată și albă, însă ici colo sămănată cu *pete negre*, întocmai ca blana prețioasă a ermelinului.

Respirând aerul molipsitor al mediului său, *Ermelina* în zadar fuge de poezul sârbătorit, care a înșelat-o mereu, căci nici dansa nu-i rămâne cu totul datoare. După câteva luni de despărțire se întoarce apoi earăș la vechiul adorator, care de astădată își reneagă întreg trecutul, se cumițește ca un burghez ruginit și o ia — de nevăstă.

Psihologicește sânt oare cu puțință sau nu făptuirile contrazicătoare ale persoanelor din piesă, este altă chestiune.

Jocul studiat al artiștilor, cari au avut roluri Luni seara în *Ermelina*, a contribuit să nu fim prea sceptici în fața intimităților nefirești și a caracterelor bizare și puțin probabile din tabloul cu punctele negre.

— S'au împlinit, cum se știe, 300 de ani dela moartea lui Shakespeare.

Geniul dramatic al Angliei este sărbătorit în toate țările civilizate prin reprezentarea operelor sale. Cicluri shakespeariane se organizează în teatrele mari. S'au jucat dramele Hamlet, Regele Lear, Macbet, Ricard II și III, Iuliu Cesar, Coriolan șcl. — În Sibiu se reprezintă Miercuri în 17 Mai: *Negustorul din Veneția*, comedie în 5 acte.

Joi, în 18 Mai, se va da: *Căpitanul haiducilor*, operetă.

Mulțămită publică.

În urma apelului adresat credincioșilor din parohia a II-a (din jos) din frunțașă comuna Planul de sus în 6 Ianuarie v. 1916 (Botezul Domnului), pentru cumpărarea unor vestminte bisericesti, la colecta întreprinsă spre acest scop au contribuit următorii:

Ioana Nechifor Jancu, 20 cor. Câte 10 coroane: Ioan Nicoară, Iosif Băra, Floare Nicolae Cosma, Ion și Ana Pătruț, Nicolae Gavrilă, Simion și Carolina Gavrilă, Ion Adam Ghibu; Maria Ion Țirlea 6 cor. Câte 5 coroane: Ioan Toma, Avram Toma, Ion și Filofea Stefan, Ioana Simion Gavrilă. Câte 4 coroane: Avram Pienar, Văd. Simza G. Voșan, Ioana George Todorescu, Simion și Ioana Blăgiu, N. N. Avram Cioran, Ana George Pătruț, Ion Nicolae Stoica, Stan Căndroiu, Ana Dura (Molotoaie), Maria Nicolae Nicola, Ion Păsoiu, Văd. Maria Sim. Fleșeriu, Ion Căndroiu, Raveca Oana, Simion Sim. Sinea, Oana Cristea, Chirilă Ghibu, Ana Ambrosie Cetină; Ana Dumitru Băra 3 cor. Papp Iăcos sergent de jandarmi, cor. 2-40. Dela biserica din sus, cor. 2-20 Câte 2 coroane: Petru Iancu, Maria George Voșan, Maria Zăcheiu Nicola, Ioana Sim. O. Lăncrăjan și Maria Nic. Lăncrăjan. Văd. Ioana I. Oprinescu, Ion Opris, Dumitru Toma, Ioana Lazar Ghibu, Simeon Suciu, Ana Adam Cosor, Avram Dobrescu, Simza Pavel Radu, Lazar Ion A. Ghibu, Văduva Ioana A. Sinea, Ana Nicolae Cosma, N. N., Adam Ghibu, Ion Lăncrăjan, N. Ana bolnavă, Ion I. Fleșeriu, Maria Ion Cosma, Simza N. Marghitan, Simeon Dura, Ana Anghelescu, Ana Ion Lăncrăjan, Ion și Ioana N. Simza și Ioana P. Fleșeriu, Ana Adam Sinea, Nicolae Radu, Simion Neghiu, Ioana Pavel Sinea, Ana Savu Morar, Raveca Dionisie Bucuran, Ana Simeon Ghibu, Ion Barta, Ion Măteiu Opris, Avram Colnic, Săfomia P. Opris, Adam Cristea, Ioana Blăș, Nicolae Cosor, Coman Ghibu, Savu Cosor, Pavel Opris sârariu, Simeon Oprinescu, Petru Fleșeriu, Ion Trușăș, Dumitru Oana, George Toma, Ion Blaga, Nicolae Dura, George Marghitan, Ion Sbuciumelea, Simza Pădean, Ion Cugerean, Maria ad. Stoican, Vasilie Irimie, Dumitru Sinea, George Bocan sen., Maria Sim. Sasu, Ioana Pavel Dura, Avram Mogoș, Simza Dtru Todorescu, Raveca Simion Todorescu, Ana Sim. Marghitan, Maria Pavel Crăciun, Ion Alion, Iie Nan, Ion și Ana Cionca. — Maria Adam Miclea, cor. 1-32 Maria Ion A. Pienariu, cor. 1-30. — Câte 1 coroană: Ana Ion N. Voșan, Floare George Pienariu, George Neagu, Simion A. Todorescu, Pavel Anghelescu, Maria George Săsciocean, Ana George Barbu, Ion Ion Panța, Ioana George Bars, Maria Dumitra Stoica, Simion Vințan, Moise Todorescu, Pavel Călugăr, Roman Ghibu, Ion Călugăr, George Bocan jun. Simion Sim. Ghibu, Simion Voșan, Ion Opris Badea, Ana Nic. Dura, Ion Pavel Barte, Constantin Oprinescu, Ion Cornea, Adam Pădean, Maria Ion Ciorteș, Maria Iacob Lăncrăjan, Nicolae Barbu, Maria Ion Popescu, Maria Simion Bădeș, Rafila George Săsciocean, Stan Marghitan, Maria Sim. Lăncrăjan, Simza Ion Fleșeriu, Ana Nicolae Fleșeriu, N. N. Maria Drăgoiu, George Dura, Dafina Sim. Păsoiu, Oana Lăncrăjan, Maria Sim. Neagu, Maria Pavel Blaga, Ana George Miclea, Ioana Ion Țirlea, Ioana Simion Blășiu, Ioana Ion Sinea, Maria Sim. Lăncrăjan, Ana Nicolae Lăncrăjan, Maria Cetina, Adam Cioran, Maria Ion Toma, Avram Voșan, Lazar Adam Ghibu, Simion Opris Băruțoi, Ana Silvestru Pădean, Simza Ion Sinea: Câte 80 fileri. — Simza Pavel Radu, Ioana Ion Molodet, Maria Simion Barts, Nicolae Tecărean. Georghita Opris, 60 fil. Pavel Neagu, 60 fil. Maria Sim. Colnic, 50 fil. — Câte 40 fileri: Ana Avram Ghibu, Achim Zinea, Pavel Romonițaș, Dumitru Cosor, Ié aki, sergent de jandarmi, Tanasă Didu, Ana L. Romonițaș. Csák jandarm, 25 fil. Egeș jandarm, 25 fil. Câte 20 fileri: Sanda Șutau, Maria G. Todoran, Lazar Tartărean, Ana Simion Stoica, Maria Ion Vintiiș.

În total 402 cor. 42 fil. Toturor datoritorilor le exprimăm și pe calea aceasta cele mai sincere mulțămite.

Pianul de sus, la 10 April 1916.

Macsim Vulcu
paroh.

Nr. 317/1916 prot. (75) 1-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor arhidiecezan dela 26 Noemvrie 1915 Nr. 10,816 Școl. se publică concurs pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. rom. elementară din Agnita cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Salariul legal dela biserică și stat solvabil în rate lunare anticipative.
2. Cvarțir natural în edificiul școlii și lemnele de foc trebuincioase.
3. Grădina de 600 m din care 1/4 va trebui cultivată cu pomi, pentru care lucru învățătorului va primi o remunerație anuală de 20 coroane.

Dela învățător se cere, pe lângă instrucțiunea regulată în școală a elevilor, să țină în serile de iarnă de 2-3 ori pe săptămână școală cu tinerimea adultă și să conducă cu elevii cântările la sf. liturghie Dumineca și sârbătoarea în biserică. Cei destoinici să formeze cor, vor fi preferiți.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute de legile în vigoare, să se înainteze subscrisului, iar concurenții să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 30 Aprilie 1916.

În înțelegere cu comitetul parohial concurent.

Ioachim Muntean protopop.

Nr. 123/916. (68) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II Vingard, să publice concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele fasonate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile înscrise conform normelor în vigoare, în termenul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până inclusive 8 zile înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 15/28 Aprilie 1916.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului:

Sergiu Medean protopresbiter.

Nr. 4800 Epit. (73) 2-3

CONCURS.

Consistorul arhidiecezan are trebuință de 100-150 stârjni de lemne de fag neplutite și de prima calitate, cari vor trebui așezate parte în curtea seminarului „Andreian“ parte în curtea casei din strada Măcelariilor Nr. 45, cel mult până în 15 August a. c.

Oferenții să-și înainteze ofertele lor în scris la Consistorul arhidiecezan până în 14/27 Maiu 1916.

Consistorul arhidiecezan.

Cafea fină!

Afând puțină Cafea, în decurs de 2 luni voi fi constrins a sista Spedițiunile.

Racomand a vă prevedea de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Cafea: Pe luna Maiu:

- Nr. 9 Cuba bună 1 kgr. 12- K
12 Cuba foarte fină 1 kgr. 12 50 K
16 Cuba specialitate 1 kgr. 13- K

1 kgr. Tea rusască 20 K (într-o Cafea se poate trimite și 1/2 kgr. Tea).

5 kilograme se expediază franco și vămut prin rambursă postală

NB. Ca să nu crutați de corespondență multă, amintesc că aște măruri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahăr sau Franck etc. nu se află.

În lipsă de Franck să se folosească Ora prăjit (Kneipp) căci e foarte corâspunzător.

Cu toată stima se rogă de sprijin:

F. A. Degan,

comerciant de Cafea și Tea în Fiume.

(72) (Postafiók 163.) 2-3

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la 2 cor.

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la 2 cor.

3. Însemnările unui trecător. Crâmpeie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la 1 cor. 50 fil.

4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la 50 fil.

Librăria arhidiecezană.

În „Biblioteca meseriașilor români“

au apărut:

Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian) -60

Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca -50

Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceie voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu -60

Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovină n'a învățat și umblă la înșurat, sau Vlăduțul mamei -40

Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierele economice, industriale și comerciale -60

Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii. Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus. Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 coroane.

Revanzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul, idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 10 fil.

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care cartea sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

„Cassa de păstrare“, societate pe acții în Oltszakadát.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Cassa de păstrare“, societate pe acțiuni se invită conform §. 17 al statutelor societății la

a III-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Duminecă, în 4 Iunie st. n 1916 la 11 ore a. m. în localul institutului.

Obiecte:

- 1. Deschiderea și constituirea adunării (§. 16)
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1915 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutului.
4. Alegerea pe un period de 3 ani a direcțiunii.
5. Alegerea §-lui 32 și rectificarea § lui 47 în loc de 3 ani din statute.
6. Statorirea ziarului în care se fac publicațiunile institutului.

Domnii acționari cari în sensul § 19 din statutele societății voesc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați a-și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 4 Iunie st. n. 1916 la cassa institutului.

(74) 1-1

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915.

Table with 2 columns: Activa-Vagyon and Pasiva-Teher. Rows include Cassa - Készpénz, Fond de rezervă, Obligatiuni, etc.

Contul Profit și Perdere.

Table with 2 columns: Debit-Tartozik and Credit-Követel. Rows include Interese - Kamatok, Spese - Költségek, Dări - Adók, etc.

Oltszakadát, în 31 Decemvrie 1915 — Oltszakadát, 1915. évi december hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Const. Prie m. p., președinte-elnök Ioan Dragomir m. p., contabil-könyveő. Sim. Grădinar m. p. Sim. Moldovan m. p. Nicolae Cruțu m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltott és a fő- és segédkönyvekkel összhangzásban találtott.

Oltszakadát, în 15 Maiu 1916. — Oltszakadát, 1916. évi majus hó 15-én.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

Dr. Octavian Prie m. p. Ioan Prie m. p. Constantin Măhăra m. p. Pál István m. p.